

LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS AMŽIAUS PAGRINDU

UAB „FORSTAS“ DARBO SKELBIME

2016-09-30 Nr. (16)SI-56)SP-111

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba (toliau – ir Tarnyba) 2016 m. rugpjūčio 30 d. gavo informaciją iš VšĮ „Europos Žmogaus teisių fondas“, jog interneto tinklalapyje www.darbo.lt paskelbtas UAB „Forstas“ (toliau – ir įmonė) darbo skelbimas, kuriuo siūlomas darbas vairuotojui ne jaunesniam kaip 30 metų amžiaus.

Lygių galimybių kontrolierė A. Lobačevskytė (toliau – ir Kontrolierė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 18 str. 3 d., nusprendė pradėti tyrimą savo iniciatyva dėl galimo Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 11 str. pažeidimo.

Kontrolierė, vadovaudamasi Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 25 str. 1 ir 2 dalimis, 2016 m. rugpjūčio 31 d. raštu Nr. (16)SI-56)-716 „Dėl darbo skelbimo“ kreipėsi į UAB „Forstas“, išsiunčiant raštą elektroniniu paštu mindaugas75@gmail.com, prašydama paaiškinti, koku pagrindu minėtame darbo skelbime numatytas reikalavimas dėl amžiaus, t.y., kodėl reikalingas vairuotojas ne jaunesnis kaip 30 metų amžiaus ir kodėl į šias pareigas negalėtų pretenduoti asmenys, kuriems mažiau nei 30 metų.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė:

1. UAB „Forstas“ atstovas elektroniniu paštu patvirtino, jog gavo 2016 m. rugpjūčio 31 d. raštą Nr. (16)SI-56)-716 „Dėl darbo skelbimo“, išsiųstą elektroniniu paštu mindaugas75@gmail.com, tačiau paaiškinimų Tarnybai nepateikė.

Atliekant tyrimą, vyresnioji patarėja R. Vanagėlienė paskambino UAB „Forstas“ vadovui, kuris

telefonu paaiškino, jog darbo skelbimo tekstas nebuvo su juo derintas. Taip pat pažymėjo, kad jam nesvarbu, kokio amžiaus vairuotojas dirbs įmonėje, svarbu, kad darbas būtų atliktas tinkamai ir kvalifikuotai.

2. Atsižvelgiant į UAB „Forstas“ vadovo paaiškinimą, jog darbo skelbimas nebuvo derintas su įmonės atstovais, elektroniniu paštu www.darbo.lt@gmail.com buvo užklaustas interneto svetainės www.darbo.lt administratorius dėl UAB „Forstas“ paskelbto darbo skelbimo vairuotojo pareigoms užimti, prašant pateikti informaciją: kas buvo šio skelbimo užsakovas ir kas atsakingas už šio skelbimo turinį.

Interneto svetainės www.darbo.lt administratorius nurodė, kad UAB „Forstas“ darbo skelbimo galiojimo terminas baigėsi š.m. rugsėjo 24 dieną. Skelbimo tekstus rašo skelbėjai (įmonės).

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

Skundo tyrimo metu buvo vertinama, ar interneto tinklalapyje www.darbo.lt paskelbtas darbo skelbimas, kuriuo siūlomas darbas vairuotojui ne jaunesniam kaip 30 metų amžiaus, nėra diskriminacinio pobūdžio bei neprieštarauja Lygių galimybių įstatymo 11 str. išdėstytoms nuostatomis, reglamentuojančioms diskriminuojančius skelbimus.

1. Pažymėtina, jog tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija pačia bendriausia šio žodžio prasme reiškia teisių sumažinimą arba atėmimą tam tikrai kategorijai asmenų dėl kokių nors požymių. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama, kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius.

Tiriant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą, yra lyginami keli žmonės, kurie skiriasi savo tapatybės požymiais, kitais požymiais, ir vertinama, ar tokiose pačiose, ar panašiose aplinkybėse jie traktuojami vienodai. Vertinant galimą diskriminaciją būtina nustatyti diskriminacijos pagrindą bei nustatyti ar šiai santykių sričiai yra taikomas Lygių galimybių įstatymas. Nagrinėjamu atveju atliekamas tyrimas dėl galimos diskriminacijos amžiaus pagrindu, t.y. nustatoma ar darbo skelbimas, kuriuo siūlomas darbas vairuotojui ne jaunesniam kaip 30 metų amžiaus, neturi požymių, atitinkančių privilegijų, pirmenybės ar pranašumo amžiaus pagrindu.

2. Lygių galimybių įstatymo 11 str. nustato, jog skelbimuose priimti į darbą, valstybės tarnybą arba mokytis draudžiama nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu.

Lygių galimybių įstatymo 2 str. 1 d. diskriminacija apibrėžiama kaip tiesioginė ir netiesioginė, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu. Minėto straipsnio 7 d. nustatytos išimtys, kurioms esant, elgesys su asmeniu, kai dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindų, jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui. Viena iš šių išimčių siejama su profesine veikla (2 str. 7 d. 7 p.), kai dėl konkrečių profesinės veiklos rūšių pobūdžio arba dėl jų vykdymo sąlygų tam tikra žmogaus savybė yra esminis ir lemiamas profesinis reikalavimas, o šis tikslas yra teisėtas ir reikalavimas yra proporcingas. Sistemiskai aiškinant tiesioginės diskriminacijos išimtys, jas galima būtų taikyti tik tuomet, jei: 1) reikalavimai dėl amžiaus, būtų profesiniai reikalavimai, 2) toks tikslas būtų teisėtas, 3) reikalavimai būtų proporcingi.

Nagrinėjamu atveju UAB „Forstas“ nepateikė paaiškinimo dėl darbo skelbimo reikalavimo, kuris suteikė prioritetą asmenims ne jaunesniems kaip 30 metų pretenduoti į siūlomą darbo vietą, todėl preziumuojama, jog reikalavimas dėl amžiaus buvo neteisėtas bei neproporcingas.

Darytina išvada, jog interneto tinklalapyje www.darbo.lt UAB „Forstas“ paskelbtas darbo skelbimas, kuriuo siūlomas darbas vairuotojui ne jaunesniam nei 30 metų amžiaus, prieštarauja Lygių galimybių įstatymo 11 str. išdėstytiems reikalavimams, nustatantiems draudimą skelbimuose priimti į darbą, valstybės tarnybą arba mokytis, nurodyti reikalavimus, suteikiančius pirmenybę lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindais. Tokiu skelbimu ribojamos galimybės jaunesniems nei 30 metų amžiaus asmenims užimti siūlomas pareigas.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 24 str. 6 p. bei Lygių galimybių įstatymo 14 str. ir 15 str.,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Įspėti UAB „Forstas“ vadovą dėl padaryto pažeidimo.
2. Su sprendimu supažindinti pareiškėją ir UAB „Forstas“ vadovą.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Lobačevskytė